بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

هەرێمی کوردستانی عێراق
سەرۆکایەتی هەرێم
سەرۆک

بەناوی گەلەوە
بریار
ژمارە (٢٤) ساڵی ٢٠٠٨

یاسای رۆژنامەگەری لە کوردستان

بەپێی برگەی (١)ی ماددەی (١٠)ی یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان ـ عێراق ژمارەی (١)ی ساڵی ٢٠٠٥ی هەموارکراو بە پاڵپشتی ئەو یاسا کارییەی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان. عێراق کردویەتی لە خولی دووەمی دانیشتنی ژمارە (٤) لە ٢٠٠٨/٩/٢٢ بڕیارماندا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە (٣٥)ی ساڵی ٢٠٠٧
یاسای کاری رۆژنامەگەریی لە کوردستاندا
بەشی یەکەم
پێناسە و پرنسیپەکان

ماددە یەکەم:

بۆ مەبەستی ئەم یاسایە لەم زاراوەکانی خوارەوە ماناکانیای لە بەرامبەردا هاتووە:

یەکەم: هەرێم : هەرێمی کوردستان ـ عیراق.
دووەم : سەندیکا : سەندیکای رۆژنامەنووسانی کوردستان.
سێیەم: نەقیب : نەقیبی رۆژنامەنووسانی کوردستان.
چوارەم: رۆژنامەگەریی: پیشەی کاری رۆژنامەگەرییە لە کەناڵە جیاوازەکانی راگەیاندندا.
پێنجەم: رۆژنامەنووس: هەرکەسێك کەلە بواری رۆژنامەگەرییدا لە هەر کەناڵێکی راگەیاندندا کاردەکا.
شەشەم: رۆژنامە: هەر چاپکراوێك کە بە شێوەیەکی خولیو بە ناوێکی دیاریکراو و بە ژمارەی ڕیزبەندو بە رێکوپێکی دەربچێ و دابەش بکرێ.

ماددەی دووەم:

یەکەم: رۆژنامەگەریی ئازادەو هیچ سانسۆریکی لەسەرنییە و ئازادیی دەربرین و بلاوکردنەوە بۆ هەموو هاوولاتیان دەستەبەرە، لە چوارچێوەی رێزگرتنی ماف و ئازادییە تایبەتیەکانی تاکەکانو تایبەتمەندیی ژیانیان بەپێی یاساو پابەند بوون بە ئیتیکی رۆژنامەگەری بە پێی بەلێننامەی فیدراسیۆنی نێودەولەتیی رۆژنامەنووسان سالی (١٩٥٤) هەموارکراو.

دووەم: رۆژنامەنووس بۆی هەیە لەسەرچاوە جیاوازەکانەوە هەر زانیارییەك کە بایەخی بۆ هاوولاتیان هەبیْو پەیوەندییان بە بەرژەوەندیی گشتییەوەبیْ، وەدەست بێنیْ بەپێی یاسا .

سێیەم: سەبارەت بەو داواکارییانەی دەخرێنە بەردەم دادگا رۆژنامەنووس بۆی هەیە سەرچاوەی زانیاری یان ئەو هەوالانەی کە بەدەستیان دێنیْ نهێنیان بپارێزیْ، مەگەر دادگای تایبەتمەند بەپێچەوانە بڕیاربدا.

چوارەم : هەر کەسێکی سروشتی یا مەعنەوی ماف خاوەنداریێتی رۆژنامەی هەیە و دەتوانیْ بە پێی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەری بکا.

پێنجەم: رۆژنامە قەدەغە ناکریْو دەستی بەسەردا ناگیریْ .

بەشی دووەم

(مەرجەکانی دەرکردن و دەستبەرداربوون لە رۆژنامە)

ماددەی سێیەم:

دەرکردنی رۆژنامە پێویستی بەم مەرجو رێکارانەی خوارەوە هەیە:

یەکەم: خاوەن ئیمتیاز یان دامەزرێنەرەکەی راگەیاندنێك لە دوو رۆژنامەی رۆژانەی هەرێم بلاوبکاتەوە، کە ناو و نازناو و رەگەزنامە و شوێنی نیشتەجێبوونی خاوەن ئیمتیاز یاخود دامەزرێنەرو ناوی رۆژنامەکە و ئەو زمانەی کە پێی بلاودەکرێتەوە، لەگەل ناوی سەرنووسەر وماوەی دەرچوونی تێدا بنووسریْ. راگەیاندنەکەش بە بەیانی دەرکردنی رۆژنامە دادەنریْ.

دووەم: دەشیْ خاوەن هەر بەرژەوەندییەك لە دەرکردنی رۆژنامەکە، ناڕازی بیْ و بۆی هەیە لە ماوەی (٣٠) رۆژ لە مێژووی بلاوبوونەوەی راگەیاندنەکەوە لەلای دادگای تێهەلچوونەوە ناوچەکە لە هەرێم بە سیفەتی پێداچوونەوە نارەزایی تۆمار بکاتو بە پێچەوانەوەش دەرکردنی رۆژنامەکە بە پەسندکراو دادەنریْ.

سێیەم: پێویستە خاوەن ئیمتیاز یان دامەزرێنەرەکەی بەیاننامەی دامەزراندن پێشکەش بکات و لە سەندیکای رۆژنامەنووسان تۆماری بکا، لەگەڵ بەدەرخستنی سەرچاوەی ئەو لایەنەی داراییەکەی لێ دابین دەکاو سەندیکاش وەزارەتی رۆشنبیریی لێ ئاگاداربکاتەوە.

چوارەم: ئەو کەسەی کە نیازی دەرکردنی رۆژنامەی هەیە ، دەبێ لە رووی یاساییەوەشایستەیی (ئەهلیەت)ی تەواوی هەبێ.

پێنجەم: نابێ لە هەرێمدا دوو رۆژنامە بەیەك ناو دەربچن.

شەشەم: پێویستە خاوەن ئیمتیاز یان دامەزرێنەرەکە لە شوێنێکی دیاری رۆژنامەکە بە شێوەیەکی روون ناوی خۆی و سەر نووسەر و شوین و مێژووی دەرچوونی رۆژنامەکەو ناوی ئەو چاپخانەیەی کە لێی چاپ دەکرێ بڵاوبکاتەوەو راگەیاندنێك لە هەر گۆڕانکارییەك، یان هەمواركردنێك لەسەر ناوەرۆکی بەیانی دامەزراندن رووبدات لە ماوەی (٣٠) سی رۆژ لە رێکەوتی گۆرانکارییەکە یان هەمواركردنەکەدا بڵاوبکاتەوە.

ماددەی چوارەم:

بەپێی ئەم مەرجانەی خوارەوە هەر رۆژنامەیەك سەرنووسەرێکی دەبێ‌و سەرپەرشتیی ئەو بابەتانە دەکا کە تیایدا بڵاودەکرێنەوە:

یەکەم: دەبێ رۆژنامەنووس بێ‌و زمانی رۆژنامەکە بەخوێندنەوە و نووسین بزانێ.

سێیەم: سەر نووسەرو نووسەر بەر پرسیارێتیی مەدەنی وسزایی ئەو بابەتانەیان لە ئەستۆدایە کە بڵاو دەکرێنەوە، هەرچی خاوەن ئیمتیازە بەر پرسیارێتی مەدەنی دەکەوێتە ئەستۆ، بەڵام ئەگەر بەشداریی لە نووسینی رۆژنامەدا کرد ئەوا هەمان بەرپرسیارێتیی سەر نووسەر هەڵدەگرێ.

ماددەی پێنجەم:

لەگەڵ رەچاوکردنی ئەو رێکارانەی کە دەقەکەیان لەم یاسایەدا هاتووە، خاوەن ئیمتیاز مافی ئەوەی هەیە واز لەهەموو، یان هەندێك خاوەندارێتی خۆی بۆ کەسێکی دیکە بێنێ، بەمەرجێك وازهێنەر پێش (٣٠) سی رۆژ لە مێژووی دیاریکراو لە وازهێنانەکەی ئاگادارییەك لە رۆژنامەیەکی رۆژانەدا بڵاوبکاتەوە.

بەشی سێیەم
(وەڵامدانەوە و راستکردنەوە)

<u>ماددەی شەشەم:</u>

یەکەم: ئەگەر رۆژنامە زانیاریی نا دروستی بڵاوکردەوە، ئەوا ئەو کەسەی کە بابەتە بڵاوکراوەکەی پێ پەیوەستە، یاخود یەکێك لە میراتگرانی، یان ئەوەی لە رووی یاساییەوە جێگریەتی بۆی هەیە داوای راستکردنەوەی بکاو وەڵامی هەواڵ، یان وتارەکە بداتەوە. پێویستە سەر نووسەریش راستکردنەوە، یاخود وەڵامدانەوەکە لە یەکێك لەدوو ژمارەی دوای مێژووی گەیشتنی وەڵامەکە لە هەمان جێ و بە هامان پیت و هەمان ئەو قەبارەیەی کە پێی بڵاوکراوەتەوە بڵاوبکاتەوە.

دووەم: پێویستە رۆژنامە وەڵامدانەوە یان راستکردنەوە بڵاوبکاتەوە، بە پێچەوانەوە بەبڕێك پارە کە لە (١٠٠٠٠٠٠) یەکە ملیون دینار کەمتر و لە (٢٠٠٠٠٠٠)دوو ملیون دیناریش پتر نەبێ غەرامە دەکرێ.

سێیەم: سەر نووسەر بۆی هەیە وەڵامدانەوەکە یان ئەو راستکردنەوەیەی بەپێی بڕگەی یەکەم و دووەمی سەرەوە بۆی دێت لەم حاڵەتانەی خوارەوە بڵاونەکاتەوە:

١- ئەگەر رۆژنامەکە بەر لەگەیشتنی وەڵام، یان راستکردنەوەکە، بابەتە بڵاوکراوەکەی بەشێوەیەکی ورد و تەواو راستکردبووەوە.

٢- ئەگەر وەڵامدانەوە، یان راستکردنەوەکە بە ناوێکی خوازراوەوە بێ، یان بە زمانێکی جیا لە زمانی بابەتە بڵاوکراوەکە نووسرابوو.

٣- ئەگەر ناوەرۆکی وەڵامدانەوەو راستکردنەوە پێچەوانەی یاسا بێ.

٤- ئەگەر وەڵامدانەوە، یان راستکردنەوە دوای (٩٠) نەوەد رۆژ لە بڵاوکردنەوەی هەواڵ، یان وتارە وەڵام دراوەکە گەیشت.

بەشی چوارەم
(ماف وئیمتیازەکانی رۆژنامەنووس)

<u>ماددەی حەوتەم:</u>

یەکەم : رۆژنامەنووس سەر بەخۆیەولەبەجێهێنانی ئەرکە پیشەییەکەی هیچ دەستەڵاتێکی بەسەرەوە نییە جگە لە دەستەڵاتی یاسا.

دووەم: نابێ ئەو راو بۆچوونەی کەلەلای رۆژنامەنووس دەردەچێ، یان ئەو زانیارییانەی کە بڵاویان دەکاتەوە ببنە هۆی تێکدانی باری ژیانی، یان زیان بە خۆیو مافەکانی بگەیەنێ.

سێیەم: رۆژنامەنووس مافی ئەوەی هەیە سەرچاوەی زانیارییەکانی ئاشکرا نەکا، تەنها بەبڕیاری دادوەری نەبێ.

چوارەم: رۆژنامەنووس مافی ئامادەبوونی لە کۆنگرەو چالاکییە گشتییەکاندا هەیە.

پێنجەم: هەر کەسێك بەهۆی کارەکەیەوە سووکایەتی بە رۆژنامەنووس بکا، یان دەستدرێژی بکاتە سەر ئەوا هەمان ئەو سزایە دەیگرێتەوە کە بۆ دەستدرێژیکردنە سەر فەرمانبەرێك لە کاتی یان بەهۆی بەجێهینانی ئەرکەکانی دانراوە.

شەشەم: ئەگەر گۆڕانکارییەکی بنەڕەتی لە سیاسەتی ئەو رۆژنامەیە روویدا کە رۆژنامەنووسەکە کاری تێدا دەکا، یان بارودۆخی گرێبەستییەکەی گۆڕا، رۆژنانووس بۆی هەیە ئەو گرێبەستە یەك لایەنە هەڵبوەشێنێتەوە، بە مەرجێك(٣٠) سی رۆژ پێش ئەو هەڵوەشاندنەوەیە ئاگاداری رۆژنامەکە بکاتەوە، بێ ئەوەی مافی رۆژنامەنووسەکە لە قەرەبووکردنەوەدا بفەوتێ.

حەوتەم: پێویستە دەزگا رۆژنامەگەری و بەڕێوەبەرایەتی رۆژنامەکان پابەندی هەموو ئەو مافانە بن کە لە یاسا بەرکارەکان و گرێبەستی پەسندکراو لەلایەن سەندیکای رۆژنامەنووسان بۆ رۆژنامەنووسان دیاریکراون.

هەشتەم: لە بارێکدا ئەگەر رۆژنامەنوووس هەموو مۆڵەتە ئاساییەکانی، یان هەندێکیانی دوای کۆتاییساڵی دارایی وەرنەگرتبوو، ئەوا ئەو پارەیەی پێدەدرێ کە دەیکەوێ بە مەرجێك لە مووچەی مانگێکی پتر نەبێ.

نۆیەم: لە کاتی تووشـبوونی رۆژنامەنووس بە نەخۆشی وپێکان لە کاتی راپەڕاندنی ئەرکەکەی، یان لە پێناویدا ئەو دەزگا راگەیاندنەی کە کاری تێدا دەکات، خەرجی چارەسەرکردنی دەکەوێتە ئەستۆ.

دەیەم: ئەگەر رۆژنامەنووس لە رۆژانی پشووی فەرمیدا کاری کرد، پێویستە ئەو دەزگا رۆژنامەگەرییەی کاری تێدا دەکا قەرەبووی ماددی ئەو رۆژانەی بۆبکاتەوە بە بڕی کرێی دوو رۆژ بۆ هەر رۆژێك.

بەشی پێنجەم
پشتەوانە (حەسانە)

ماددەی هەشتەم:

یەکەم: لەکاتی گرتنەبەری ڕێکاری یاسایی بەرامبەر بەڕۆژنامەنووس کە بەکارێك تۆمەتباردەکرێ پەیوەندی بە پیشەکەیەوە هەیە، سەندیکای لێ ئاگادار دەکرێتەوە.

دووەم: نابێ لێکۆڵینەوە لەگەڵ ڕۆژنامەنووس بکرێ، یا شوێنی کارو ماڵەکەی بپشکنرێ لەبەر ئەو هۆیەی لە بڕگەی (یەکەم)ی ئەم ماددەیەدا هاتووە مەگەر بە بڕیاری دادوەریی نەبێ و نەقیب یان ئەوەی بە شێوەیەکی یاسایی جێی دەگرێتەوە بۆی هەیە لەکاتی لێکۆڵینەوەدا ئامادەبێ.

سێیەم: لەهەر لێکۆڵینەوەیەکی سزاییدا، نابێت دیکیومێنت و زانیاری و بەیاننامەو پەڕاوگەکانی ڕۆژنامەنووس بە بەڵگەی تۆمەتبارکردن لە دژی بەکار بهێنرێ، تەنیا مەگەر پەیوەندییان بە بابەتی سکاڵای تۆمارکراو لە دژی ڕۆژنامەنووسەوە هەبێت.

چوارەم: نووسین‌و بڵاوکردنەوە لەسەر کارەکانی فەرمانبەر یان کەسێکی ڕاسپێردراو بۆ خزمەتگوزاری گشتی یان، سیفەتی نوێنەرایەتی گشتی هەبێ تاوان نییە ئەگەر هاتوو بڵاوکردنەوەکە لە چوارچێوەی ئەرکی فەرمانبەری‌و خزمەتی گشتی‌و نوێنەرایەتی دەرنەچێ بەومەرجەی بەڵگەی سەلمێنەری دانەپاڵییان لەسەر هەبێ.

پێنجەم: نابێ دوای تێپەڕبوونی(٩٠)نەوەد ڕۆژ لە مێژووی بڵاوکردنەوە هیچ جۆرە ڕێکارێکی یاسایی لەبەرامبەر ڕۆژنامەنووس بگیرێتەبەر.

ماددەی نۆیەم:

یەکەم: ڕۆژنامەنووس‌و سەرنووسەر، بەبڕێك پارە غەرامە دەکرێن کەلە (١,٠٠٠,٠٠٠)یەك ملیۆن دینار کەمتر و لە (٥,٠٠٠,٠٠٠)پێنج ملیۆن دینار پتر نەبێ. کاتێك یەکێك لەم خاڵانەی خوارەوەی بڵاوکردەوە:

١. چاندنی تۆوی ڕق‌و کینەو لێك ترازاندنی پێکهاتەکانی کۆمەڵ.
٢. سوکایەتیکردن بە بیرو باوەڕو ڕێ‌و ڕەسمە ئایینییەکان.
٣. سوکایەتیکردن بە سیمبول‌و پیرۆزییەکانی هەر ئایین‌و ئایینزایەك و لەکەدارکردنیان.
٤. هەر بابەتێك پەیوەندی بە نهێنییەکانی ژیانی تایبەتی تاکەوە هەبێ، هەرچەندە ڕاستیش بێ، بەڵام بڵاوکردنەوەی ببێتە هۆی لەکەداربوونی.

٥. جنێودانو توانجی ناڕەواو ناو زڕاندن.
٦. هەربابەتێك زیان بە ڕێکاری لێکۆڵینەوەو دادوەری بگەیەنێ تەنیا مەگەر دادگا ڕێگای بە بڵاوکردنەوەی دابێ.
٧. پێشێلکردنی پرەنسیپەکانی بەڵێننامەی (میثاق شرف)ی فیدراسیۆنی نێودەوڵەتی ساڵی (١٩٥٤)ی هەموارکراو کە پاشکۆی ئەم یاسایەیە.

دووەم: ڕۆژنامەی بڵاوکەرەوە بەبڕێك پارە غەرامە دەکرێت کە لە (٥,٠٠٠,٠٠٠) پێنج ملیۆن دینار کەمترو لە (٢٠,٠٠٠,٠٠٠) بیست ملیۆن دینار پتر نەبێت، ئەگەر یەکێك لەوانەی لەبڕگەی (یەکەم)دا هاتووە بڵاوکردەوە.

سێیەم: لەکاتی دووبارەکردنەوەدا دادگا بۆی هەیە سزا داراییەکەی زیاد بکا، بەمەرجێك لە دووهێندەی پارەی سزاکە کەلەبڕگەکانی (یەکەمو دووەم)ی سەرەوەدا هاتوون پتر نەبێ.

چوارەم: داواکاری گشتی و زیان پێ گەیشتوو بۆیان هەیە بە پێی یاسا داوا تۆمار بکەن.

ماددەی دەیەم:

حوکمەکانی ماددەی (نۆیەم) ئەو ڕۆژنامەو چاپکراوانە ناگرێتەوە کە بە مەبەستی زانستیی تەواو لەلایەن دەزگا حکومی و زانکۆکان و سەنتەرەکانی تۆژینەوەی زانستی دەهێنرێن.

ماددەی یازدەم:

هەر بابەتێك لەسەرچاوەکانی دەرەوەی هەرێم وەرگیرا بێ یاخود وەرگێڕدرا بێ لە بەرپرسیارێتی تاوانەکانی بڵاوکردنەوە نابووردرێ.

ماددەی دوازدەم:

کار بەهیچ دەقێك ناکرێ کە لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایە ناکۆك بێ .

(حوکمە کۆتاییەکان)

ماددەی سیازدەم:

لەسەر ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکان پێویستە حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی چواردەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقائیعی کوردستان)ەوە جێبەجێ دەکرێ.

مەسعود بارزانی

سەرۆکی هەرێمی کوردستان ـ عێراق

ئەم یاسایە لە ١٧ی ڕەزبەری ٢٧٠٨ی کوردی بەرامبەر ١٠ی شـەوالی ١٤٢٩ی کۆچـی و بەرامبـەر ٩ی تشـرینی یەکەمی ٢٠٠٨ی زایینی لە هەولێر دەرچوو.

هۆیە پێویستەکانی دەرکردنی ئەم یاسایە

ئەمڕۆ ڕۆژنامەگەری لە کۆمەڵگای کوردستانیو نێودەوڵەتیدا گرنگیەکی زۆری هەیەو، ئاسۆیەکی فراوانی لە ئازادی لەبەردەمدایە، ئەمەش وای خواستووە یاسایەکی تایبەتی بۆ دەربچێت تاکو کاری ڕۆژنامەگەری بە جۆرێکی وا ڕێك بخات کە لەگەڵ گیانی سەردەم و گەشەسەندنەکانیدا بگونجێ و وابکات هاووڵاتی ئاگاداری ڕاستیی ڕوداوەکان بیّو لە پێناو دابین کردنی پێداویستییەکانی ئازادی ڕۆژنامەگەری بەڕوونیو پیشەییو دەربڕینی بیروبۆچوونەکان بۆ بەشداری کردنێکی کاریگەر لە دامەزراندنی کۆمەڵی مەدەنی و ڕەخساندنی پرانسیپەکانی دیموکراسیو مافی مرۆڤ ، ئەم یاسایە دانرا.

بەڵێنامەی شەرەف

فیدراسۆنی نێودەوڵەتی ڕۆژنامەنووسان

پشت بەم ڕاگەیاندراوە جیهانییە دەبەستریت وەك پێوەرێك بۆ جێبەجێکردنی ئەرکی پیشەیی ڕۆژنامەنووسان، کە بریتییە لە کۆکردنەوەو گواستنەوەو دابەشکردنی زانیارییەکان، سەرەڕای ئەوانەی کە لێدوانو بەدواداچوونیان لەسەر هەواڵەکان هەیە، لەکاتی باسکردنی ڕووداوەکاندا:

١. یەکەمین ئەرکی ڕۆژنامەنووس بریتییە لە ڕێزگرتن لە ڕاستی و مافی جەماوەر بۆ گەیشتن بە ڕاستییەکان.
٢. ڕۆژنامەنووسان لە میانەی بەجێگەیاندنی ئەرکەکانیلندا هەمووکات داکۆکی لە ئازادی دەکەن، ئەویش بە گواستنەوەی ڕاستی و دروستی هەواڵەکانو بڵاوکردنەوەیان، هەروەها مافی ڕادەربڕینو ڕەخنەگرتنیان هەیە بەشێوەیەکی دادپەروەرانە.
٣. ڕۆژنامەنووس ئەو هەواڵانە تەنیا بەپێی دڵنیاببونی لەسەرچاوەکان بڵاودەکاتەوەو بۆی نییە زانیاری گرنگ بشارێتەوە، یاخود بەڵگەنامەکان بشێوێنێ.
٤. پێویستە ڕۆژنامەنووس بۆ دەستخستنی هەواڵ و وێنەو بەڵگەنامە، ڕێگەی دروستو ڕەوا بگرێتەبەر.
٥. دەبێ ڕۆژنامەنووس ئەوپەڕی تواناو وزەی خۆی بەکاربهێنێت لە پێناو ڕاستکردنەوەو هەموارکردنی ئەو زانیارییانەی کەبە شێوەیەکی ناڕاستو نادروست بڵاوکراونەتەوەو خراپ و زیانبەخشن.
٦. پێویستە ڕۆژنامەنووس ڕەچاوی پاراستنی نهێنییەکانی پیشەکەی بکاتو سەرچاوەی ئەو زانیارییانە بپارێزێت کە داوای لێ کراوە نەیدرکێنێ.
٧. دەبێ ڕۆژنامەنووس هۆشداربێت لەو مەترسییانەی کە ڕەنگە لە ئاکامی ئەو جیاکاریو ناکۆکیانە بێتە ئاراوە کەلەوانەیە بەهۆی ڕاگەیاندنەوە ڕووبدات، هەروەها هەموو تواناکانی بخاتەگەڕ بۆ ڕێگرتن لەو بانگەشانەی کە لەوانەیە بنەمایەکی ڕەگەزپەرستی یان ڕەگەزی، زمان، ئایین یاخود بیروڕای سیاسیو هەر بیروباوەڕێکی دیکەو یان جیاوازی ناسنامەو بنەچەی کۆمەڵایەتی هەبێت.
٨. دەبێ ڕۆژنامەنووس ئەوە باش بزانێ کە هەندێ کارو ڕەفتارو سنوور بەزاندنی ترسناکی پیشەکەیەتی، لەوانە: ساختەکاری (انتحال) لێکدانەوە بە نیازی خراپ، تانەو تەشەر، تۆمەتی بێ بنەماو بەرتیل وەرگرتن بۆ بڵاوکردنەوە، یان شاردنەوەی زانیارییەکان.
٩. ئەو ڕۆژنامەنووسانەی کە شایستەی ئەو پیشەیەن، پێویستە بڕوایان هەبێت کە ئەرکی ئەوانە ڕەچاوی پاراستنی ئەو پرانسیپانە بکەن کە باسکران، ئەویش لە چوارچێوەی یاسایی گشتی هەر وڵاتێکدا..

ئەم بەڵێنامەیە لەساڵی ١٩٥٤ لەلایەن ئەنجوومەنی جیهانی فیدراسیۆنی نێودەوڵەتی ڕۆژنامەنووسانەوە ڕاگەیەندرا، دواتر لەساڵی ١٩٨٦ لەلایەن هەمان ئەنجوومەنەوە هەموارکراوە.